

Schoolondersteuningsprofiel (SOP)

**Montessori Basisschool de
Wegwijzer (16BD00)**

2023-2024

Admiraliteitsweg 40
1601 ED Enkhuizen

Inhoudsopgave

- 1 Inleiding
- 2 Onze school & passend onderwijs
 - 2.1 Algemene gegevens
 - 2.2 Visie
 - 2.3 Onderwijs en ondersteuning
 - 2.4 Inspectie
- 3 Ondersteuningsmogelijkheden van onze school
 - 3.1 Specialisten
 - 3.2 Voorzieningen
 - 3.3 Onderwijsaanbod
 - 3.4 Methoden
 - 3.5 Fysieke ruimten
 - 3.6 Protocollen
 - 3.7 Leerkrachtvaardigheden
- 4 Organisatie van de ondersteuning
 - 4.1 Ondersteuningsroute binnen de school
 - 4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners
- 5 Planvorming en cyclisch werken
 - 5.1
 - 5.2 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)
- 6 Bijlage

1. Inleiding

Passend onderwijs

Alle kinderen verdienen een passende plek in het onderwijs. Zij hebben recht op onderwijs dat hen uitdaagt en rekening houdt met hun behoeften. Kinderen gaan, als het kan, naar het regulier onderwijs. Soms is er speciaal onderwijs nodig voor leerlingen die dáár het best op hun plek zijn. Zo worden ze zo goed mogelijk voorbereid op een vervolgopleiding en op een plek in de samenleving.

Voor leerlingen die dat nodig hebben, werkt de school samen met organisaties die in en rond de thuissituatie jeugdhulp bieden.

Inhoud van dit document

Deze rapportage beschrijft de visie op ondersteuning van de school, de ondersteuningsmogelijkheden die de school biedt om passend onderwijs te verzorgen en de ontwikkeldoelen die de school zichzelf stelt. Daarmee heeft dit document ook een functie voor het samenwerkingsverband, en voor ouders.

Rol samenwerkingsverband en school

Om ervoor te zorgen dat alle kinderen een passende plek krijgen, hebben scholen regionale samenwerkingsverbanden gevormd. In deze samenwerkingsverbanden werken het regulier en het speciaal onderwijs samen. De scholen in het samenwerkingsverband maken afspraken over onder andere de begeleiding en ondersteuning die alle scholen in de regio kunnen bieden en over welke leerlingen een plek kunnen krijgen in het speciaal onderwijs. Ook maakt het samenwerkingsverband afspraken met de gemeenten in de regio over de inzet en afstemming met jeugdhulpverlening.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun keuze en de school kijkt welke ondersteuning het kind nodig heeft en wat de mogelijkheden van de school zijn. Deze rapportage kan ouders een handvat bieden in de keuze van een school doordat het een beeld geeft van de ondersteuning die de school aan hun kind zou kunnen bieden. Of de school voor hun kind de juiste plek is zal altijd uit een individueel gesprek over de behoeften van het kind blijken. Dit hangt namelijk niet alleen af van de aanwezige ondersteuning, maar ook van de specifieke capaciteiten en de ondersteuningsbehoeften van het kind.

Totstandkoming van dit document

Dit document is tot stand gekomen op basis van een online vragenlijst. De school heeft geformuleerd welke ondersteuning mogelijk is, vanuit welke visie en met welke doelen.

2. Onze school & passend onderwijs

2.1 Algemene gegevens

Gegeven	Antwoord
Invuldatum	november 2023
Naam van onze school	Montessori Basisschool de Wegwijzer
Onderwijstype	Basisonderwijs (BAO)
Naam van ons schoolbestuur	Stichting Montessorischool Enkhuizen
Naam samenwerkingsverband	SWV PO De Westfriese Knoop

2.2 Visie

Ons onderwijsconcept

Montessori school

Toelichting op onderwijsconcept

Ieder kind is uniek en onze school houdt daar rekening mee. Wij zijn een montessori-school en laten ons leiden door wat Maria Montessori gezegd en geschreven heeft over opvoeding en onderwijs aan kinderen van de leeftijd van 4 tot 12 jaar. Dit betekent concreet dat de materialen, methode en de kennis en vaardigheden van leerkrachten inzetten vanuit het motto 'Leer mij het zelf doen'. Het is een unieke balans tussen zelfstandigheid, sturing en samenwerking voor elk kind, het zogenaamde "vrijheid in gebondenheid". Leerlingen leren van en met elkaar in een rijke activerende leeromgeving. Het onderwijs speelt in op de behoefte van een kind op een bepaald moment door de juiste omgeving en materialen te bieden. De montessori-materialen nodigen o.a. de zintuigen uit van elk kind om te verkennen, te ontdekken en de samenhang te zien tussen dingen en mensen. Het (h)erkennen van de spontane belangstelling van het kind draagt bij aan de vrijheid van werkkeuze. Het idee is dat in een gevoelige periode een kind uit intrinsieke motivatie zich zeer intensief kan ontwikkelen. Onder begeleiding, leren wij gezamenlijk stap voor stap die keuzes te maken waar de situatie om vraagt.

Onze visie op passend onderwijs

Op leerlingniveau spelen verschillende factoren een rol. Sommige daarvan worden als belemmerend ervaren, andere als uitdaging. Dit heeft vaak te maken met de fysieke mogelijkheden van de school ende expertise van het personeel om met specifieke problematiek om te gaan. Ook de intensiteit van de problematiek van het kind is van invloed. Afwijkende leerprestaties worden over het algemeen niet als probleem gezien mits de verschillen in de groep niet te groot zijn en er niet te veel kinderen zijn die veel extra ondersteuning nodig hebben. Als de onderwijsbehoeften van het kind op het sociaal-emotionele gebied liggen en er sprake is van gebrekkige intrinsieke motivatie, een slechte taak- en werkhouding en gedragsproblemen wordt dit wel als probleem ervaren.

De hoeveelheid zorg in de groep, de samenstelling en de omvang zijn medebepalend voor wat een leerkracht aankan. In het klassikale onderwijssysteem biedt een kleinere groep meer mogelijkheden om te differentiëren door het aanpassen van instructie, tempo of verwerking. Binnen het Montessorisysteem is dit al uitgangspunt. Het idee binnen het klassikale systeem is dat kinderen leren van de interactie met de leerkracht. Binnen het montessorisysteem leren ze echter ook vanuit een goed voorbereide omgeving, waar het ontwikkelingsmateriaal, klasgenootjes en de leerkracht allemaal samen deel van uitmaken. Omdat in heterogene groepen meer ontwikkelingsniveaus aanwezig zijn, is

de kans groter dat een kind in de zone van de naaste ontwikkeling gaat werken.

Een planmatige aanpak die het mogelijk maakt om aan te sluiten bij verschillen tussen kinderen is essentieel voor het slagen van passend onderwijs. Het Montessori-onderwijs heeft een pedagogisch-didactische visie die hierbij aansluit. Om aan te kunnen sluiten bij de onderwijsbehoeften moet de leerkracht goed kunnen observeren en voldoende kennis hebben van de problematiek van het kind. Er is een teambreed gedragen visie en hierop afgestemd beleid nodig om passend onderwijs te doen slagen. Er zijn vaak extra handen nodig in de klas om succesvol onderwijs op maat te geven.

2.3 Onderwijs en ondersteuning

Kenmerkend voor onze leerlingen

De voorbereide omgeving is de bron van waaruit een kind zich kan ontwikkelen. Kinderen ontwikkelen zich in een voortdurende wisselwerking met hun omgeving. Wij vinden het essentieel dat de leeromgeving is afgestemd op de specifieke behoeften van kinderen in een bepaalde ontwikkelingsfase. De kinderen vinden er mogelijkheden om intensief bezig te zijn en er hun creativiteit en

levenslust te ontwikkelen. De voorbereide omgeving is de bron van waaruit een kind kan leren en biedt, naast de omgeving, ook het Montessori-materiaal en de Montessori-leerkracht. De leerkracht biedt het kind de juiste mogelijkheden om zich te ontwikkelen. Zo stelt de leerkracht coachende vragen aan het kind om te onderzoeken hoe de dag eruit kan komen te zien.

Op De Wegwijzer neemt het Montessorimateriaal een belangrijke plaats in. Het materiaal ziet er aantrekkelijk uit en sluit aan bij de verschillende ontwikkelingsniveaus. De leerlingen werken er individueel mee of samen. Het materiaal moet 'controle op de fout' bevatten: als het kind een fout maakt, kan hij dat aan het materiaal zelf zien en ontdekken. Zo heeft het kind geen volwassene nodig om met het materiaal te kunnen werken. Het concrete en symbolische materiaal geeft het kind inzicht in soms moeilijke en abstracte begrippen. Het materiaal geeft het kind de mogelijkheid om zoveel mogelijk zintuigen te gebruiken als het de stof in zich opneemt. Het nodigt ook uit tot spontane herhaling van de handeling. Er treedt polarisatie van de aandacht op, zoals Maria Montessori dat noemde: het kind gaat volledig op in het werken met het materiaal.

Ieder kind heeft een digitaal MijnRapportfolio dat past bij zijn leeftijd en ontwikkeling. De leerkracht bespreekt dagelijks met het kind aan welke leerdoelen het gaat werken. Het kind legt een eigen digitaal portfolio aan, waarin wordt gemonitord in hoeverre hij of zij aan leerdoelen heeft gewerkt. Wanneer een kind een leerdoel heeft behaald laat hij dit zien door middel van een bewijswerkje. Daarna kiest het kind (zelfstandig of gestuurd door de leerkracht) een nieuw leerdoel. De dag wordt afgesloten met een nieuw plan voor de volgende dag, zodat de leerkracht de omgeving daarop in kan richten. Binnen ons Montessori-onderwijs kunnen kinderen op basis van hun eigen interesses en/of belevingswereld in hun eigen tempo, op hun eigen niveau de leerstof zich eigen maken. Ultieme differentiatie, eigenaarschap en dit alles binnen een voorbereide omgeving.

Wij helpen de leerlingen zich tot sociale burgers te ontwikkelen. Binnen onze kleine, sfeervolle school groeien kinderen op met plezier. Plezier in het leren, maar ook in spelen, ontdekken en samenzijn. Samen bereik je meer, dat ervaren onze leerlingen en ons team dagelijks. Wij werken met meerdere leeftijdsgroepen in één bouw. Maria Montessori wilde dat kinderen opgroeiden met het gevoel van veiligheid en saamhorigheid van een groot gezin. Binnen onze school zie je dit terug in de bouwen waarin de kinderen een keer de jongste, de middelste en de oudste zijn. Zo leren de jongere kinderen van de oudere kinderen en andersom. Dit zie je ook school breed terug bij o.a. thema's en bouw doorbroken activiteiten.

Sterke punten in onze ondersteuning

In de groepen is door de individuele Montessori-aanpak veel differentiatie mogelijk. Deze mogelijkheid wordt benut om leerlingen zoveel mogelijk op eigen tempo en naar eigen vermogen te

laten werken. Toetsresultaten worden geanalyseerd op school- en groepsniveau. De groepsanalyses worden met de leerkrachten besproken. Tijdens deze besprekingen wordt niet alleen naar de harde data gekeken, maar

ook naar de context van de groep: de samenstelling, de zorgzwaarte en de problematieken die aan de orde zijn. De focus ligt op de leerling en zijn persoonlijke groei. De individuele voortgang en groei van alle leerlingen wordt naar de ouders toe beschreven in het mijn Rapportfolio. Hierin wordt teruggeblikt op de afgelopen schoolperiode en wordt ook een vooruitblik gegeven; hoe heeft de leerling zich de afgelopen periode gemanifesteerd, wat ging goed, wat zijn kwaliteiten en waar liggen nog uitdagingen, leerdoelen en focuspunten voor de komende periode.

De volgende expertises en arrangementen zijn binnen onze school aanwezig

- De Intern Begeleider is master special education needs (SEN)
- De remedial teacher (RT) van onze school is leesspecialist en heeft daarvoor ook een master (SEN) opleiding gevolgd.
- Er is 5 dagen per week een leraarondersteuner in de school aanwezig (inzetbaar op het leerplein en in de klassen)
- Er is goed contact met een aantal gevestigde praktijken voor logopedie en ergotherapie in de regio. Zij onderzoeken leerlingen en overleggen de te volgen aanpak met school.
- Een dagdeel per week is een jeugd- en gezinscoach in de school die op verzoek van de leerkracht, ouders of leerling zelf met leerlingen in gesprek gaat.
- De school hanteert het protocol dyslexie. Leerlingen met leesproblemen worden zo vroeg mogelijk aangemeld voor diagnostisering en zo nodig behandeling (vergoede dyslexiezorg).
- We zijn een Rots en Waterschool (doorgaande leerlijn groep 1 t/m 8, opgeleide leerkrachten, coördinator Rots & Water en is opgenomen in ons schoolplan).

Grenzen aan onze ondersteuning

De opvang van nieuwe kinderen op school

Wij maken onderscheid tussen drie groepen kinderen:

- kinderen die als vierjarigen geplaatst worden
- kinderen die “tussentijds” op school komen
- kinderen die nieuw zijn in een groep, maar al langer op school zitten.

Plaatsing vierjarige kinderen

Na inschrijving ontvangt het kind een uitnodiging voor een kennismakingsbezoek op de leeftijd van drie jaar en tien maanden. Aan de plaatsing van een kleuter gaat een gesprek tussen de leerkracht, de ouder(s)/verzorger(s) en het kind vooraf. Dit gesprek vindt een paar weken voor de eerste schooldag plaats. Naast de kennismaking met de leerkracht ziet het kind meestal voor het eerst zijn/haar lokaal, de toiletten, het speellokaal enz. In overleg met de leerkracht kan het kind enkele dagdelen kennis maken met klasgenootjes. Het kind wordt definitief op school geplaatst als het vier jaar is geworden. Vanaf die tijd vindt de gewenning plaats. In verband met het continuurooster adviseren wij de eerste veertien dagen halve dagen naar school te komen. Daarna is in de regel het kind zodanig gewend dat het hele dagen naar school kan.

Tussentijdse plaatsing van kinderen

Het plaatsen van kinderen afkomstig van een andere school gebeurt volgens een vaste procedure. Er wordt, voordat er een gesprek met de ouder(s)/verzorger(s) heeft plaatsgevonden, contact opgenomen met de 'huidige' school. Daarna volgt overleg tussen schoolleiders en de interne begeleider over de begeleidingsmogelijkheden op onze school en of plaatsing voor het kind verstandig is. Let op: indien uw kind na onderzoek op een andere school een beschikking heeft voor speciaal basisonderwijs of indien er een procedure loopt i.v.m. een onderwijskundig of psychologisch onderzoek, dan kunnen wij je kind niet plaatsen.

Nadat een kind tussentijds is geplaatst, zorgt de leerkracht ervoor dat het kind zich zo snel mogelijk in zijn nieuwe groep thuis voelt.

Overgang naar een nieuwe groep

Normaliter gaan de oudste kinderen van een groep na de zomervakantie naar een volgende groep. De belangrijkste voorwaarde is dat het kind voldoende weerbaar is en zich sociaal en emotioneel kan aanpassen aan de volgende groep. Leerkrachten zien er op toe dat deze kinderen vóór de overstap al eens 'op visite' zijn geweest in de nieuwe bouw/klas.

Het volgen van de cognitieve ontwikkeling van kinderen

Om de ontwikkeling van het kind goed bij te houden maken wij gebruik van het instrument van de IEP- toetsen. Op verschillende vakgebieden wordt het kind getoetst. De school voldoet met haar toetskalender aan de eisen die de inspectie voor het onderwijs stelt. Bij het toetsen wordt gestreefd naar een zo ontspannen mogelijke sfeer, zodat het kind zo optimaal mogelijk kan werken.

Het volgen van de sociaal emotionele ontwikkeling van de kinderen

Binnen het leerlingvolgsysteem IEP brengen wij het sociale functioneren van de leerlingen in kaart. De uitkomsten van de leerling vragenlijsten geven een beeld van hoe de leerlingen zichzelf beoordelen op het gebied van sociaal functioneren. Tezamen met het beeld wat de leerkracht heeft van de leerling kunnen de uitkomsten aanleiding zijn tot een gesprek met de betreffende leerling en ouders.

Intern Begeleider

De intern begeleider coördineert de extra zorg die aan leerlingen geboden wordt, ondersteunt de leerkrachten in het verbeteren van het onderwijs, het signaleren en analyseren van onderwijsproblematiek, en het bieden van extra hulp bij de verdere begeleiding van een kind. Hij/zij organiseert gesprekken over betreffende kinderen en onderhoudt zo nodig contacten met externe instanties. Om bepaalde zaken helder te krijgen komt een observatie in de groep door de intern begeleider ook voor. Daarnaast is de intern begeleider samen met de schoolleider verantwoordelijk voor de kwaliteit van het onderwijs.

Groepsbesprekingen

Drie keer per schooljaar houden de interne begeleider en de groepsleerkracht een

groepsbespreking.

De leerkracht geeft over elk kind aan of hij/zij zich zorgen maakt over onderdelen van de ontwikkeling.

Naast de aspecten van de cognitieve ontwikkeling spreekt de leerkracht zich o.a. uit over: werkhouding, zelfstandigheid, concentratie, sociale en emotionele ontwikkeling. De leerlingen die extra aandacht nodig hebben worden uitvoerig besproken. Wanneer na verloop van tijd blijkt dat de extra aandacht niet het gewenste resultaat heeft opgeleverd, wordt het kind besproken in het ondersteuningsteam.

Bloktoetsen Gynzy

Naast het Montessorimateriaal voor rekenen en taal wordt de methode Gynzy ingezet om het reken- en taalonderwijs vorm te geven. Na elk blok (4 weken) volgt er een toets waardoor vorderingen goed in kaart te brengen zijn.

Ondersteuningsteam (OT)

Het ondersteuningsteam bestaat uit de schoolleider (voorzitter), de intern begeleider, de leerkracht van het betreffende kind en de orthopedagoog vanuit het samenwerkingsverband. Wanneer noodzakelijk wordt er een vertegenwoordiger van uit het schoolmaatschappelijk-werk en/of een vertegenwoordiger van het speciaal basisonderwijs uitgenodigd. Voor een bespreking in het OT worden altijd de ouder(s)/verzorger(s) uitgenodigd.

Externe ondersteuning

Veel extra ondersteuning kunnen wij als school, als leerkracht zelf geven. Wij hebben veel materialen in huis om met extra begeleiding aan de slag te gaan. Soms is er bij specifieke problemen ondersteuning nodig van externe deskundigen. Wij verwijzen je dan door naar bijvoorbeeld de huisarts, schoolarts, logopedist, ergotherapeut, kinderpsycholoog etc.

Als school kunnen wij verder ondersteuning krijgen van de Onderwijsbegeleidingsdienst en bij ons Samenwerkingsverband "De Westfriese Knoop". Als ouder kun je hier overigens ook zelf advies inwinnen. Wij adviseren dit altijd in overleg met de school te doen. Meer informatie kun je hierover krijgen van onze intern begeleider.

Onze ambities en ontwikkeldoelen voor de ondersteuning

Doelen schooljaar 2023-2024:

- De centrale hal wordt ingericht tot leerplein waar leerlingen uit de midden- en bovenbouw in kleine groepjes mogen leren, lezen en samenwerken. In de lokalen worden de (groeps)- instructies door de leerkrachten gegeven.
- Het lege lokaal is ingericht als bibliotheek
- Onze leraarondersteuners, Petra en Lianne, gaan met kleine groepjes leerlingen op het leerplein aan de slag. Zij krijgen hier ook een werkplek. De leerlingen krijgen met name op het gebied van rekenen en taal extra begeleiding.
- Gynzy is ingezet als leidende methode voor rekenen en spelling. Hier laten we het Montessorimateriaal zoveel mogelijk op aansluiten gedurende het schooljaar.

- • Regelmatig vinden er gesprekken met de kinderen plaats aan de hand van MijnRapportfolio. Er worden twee keer per schooljaar (oktober en februari) ouder-kind-leerkracht gesprekken gehouden, waarin het kind vertelt over zijn/haar eigen ontwikkeling. Wij zijn ervan overtuigd dat wij hiermee het eigenaarschap van de kinderen over hun eigen ontwikkeling vergroten.
- We zijn nu ook met de kleuters overgestapt naar het IEP- LVS. Basisscholen zijn verplicht om te werken met een leerlingvolgsysteem (LVS). Een LVS geeft de leerkrachten inzicht in de ontwikkeling van de leerlingen, zowel op individueel- als op groepsniveau. Door de resultaten te analyseren kan de leerkracht het onderwijsaanbod afstemmen op de leerlingen. Naast kwalificatie zijn socialisatie en persoonsvorming ook belangrijke doelen van ons onderwijs. Daarom bestaat het IEP LVS naast de hoofdtoetsen, ook uit hart- en handeninstrumenten. Deze instrumenten vult de leerling zelf in. Zo krijgen de leerling en de leerkracht inzicht in het profiel van de leerling op leeraanpak, sociaal-emotionele ontwikkeling en creatief vermogen. Een kind is namelijk meer dan taal en rekenen.
- Versterken van de doorgaande ontwikkelingslijn peuters-kleuters. De samenwerking met De Peutertuin (inmiddels overgenomen door Kappio Kinderopvang) die ook in het gebouw van De Wegwijzer is gehuisvest, wordt versterkt. Er vinden gezamenlijke activiteiten en thema's plaats en een aantal malen per week vindt er uitwisseling tussen peuters en kleuters plaats.
- Dit schooljaar wordt de methode Avontuurlijk Kosmische verkend voor het geven van de Kosmische vakken.
- Verbeteren van de eindopbrengsten (eindtoets) van groep 8. De ervaring leert dat kinderen van De Wegwijzer breed ontwikkeld zijn en het over het algemeen prima doen op het voorgezet onderwijs. Wel gaan wij het onderwijsaanbod in groep 8 in aanloop naar de eindtoets beter afstemmen en bereiden wij de kinderen voor op de vraagstelling in de toets die vaak anders is dan dat zij gewend zijn.
- Marieke Botman, onze cultuurcoördinator, heeft een cultuurplan geschreven. Zij wordt één dag in de week vrij geroosterd om dit plan ten uitvoer te gaan brengen. Nienke Hoogervorst en Sanne Schaper, beide gecertificeerd Rots en Water trainers, gaan op donderdag de lessen Rots en Water verzorgen. Tevens gaat taalcoördinator Sanne de schoolbibliotheek reorganiseren.
- Onze vrijwilliger Sanne Selier begeleidt kinderen bij het werken met het remediërende leesprogramma BOUW en het rekenprogramma Bareka.

2.4 Inspectiebeoordeling

De Inspectie beoordeelt de kwaliteit van het onderwijs, de kwaliteitszorg en het financieel beheer primair op het niveau van de standaard. Deze kwaliteitsbeoordeling leidt tot een oordeel over de school als geheel. De beoordeling "voldoende" betekent dat de school voldoet aan de deugdelijkheidseisen en daarmee basiskwaliteit aan de leerlingen biedt. Als de school daarnaast ook eigen aspecten van kwaliteit op overtuigende wijze laat zien, dan kan de school de beoordeling "goed" ontvangen. Eigen aspecten van kwaliteit hebben betrekking op de ambities en doelen die een school zelf stelt en die verder reiken dan basiskwaliteit.

Het inspectierapport van onze school is te vinden via deze link:

<https://toezichtresultaten.onderwijsinspectie.nl/detail?id=912218&pseudocode=16BD%257CC1&page=1>

De Inspectie heeft onze school beoordeeld met de waardering Zeer zwak.

3. Ondersteuningsmogelijkheden van onze school

Onze school heeft diverse ondersteuningsmogelijkheden beschikbaar voor onze leerlingen. In paragraaf 3.1 tot en met 3.3 zijn overzichten weergegeven van de aanwezige ondersteuning.

Legenda

Op de school aanwezig

Centraal beschikbaar voor de school via het bestuur

Centraal beschikbaar voor de school via samenwerkingsverband of derden

3.1 Specialisten

Binnen ons schoolteam zijn voor verschillende functies (taak)uren toegewezen om ondersteuning aan onze leerlingen te bieden en tegemoet te komen aan hun specifieke onderwijsbehoeften. Deze zijn hieronder weergegeven.

De onderstaande lijst toont de specialisten die ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben.

Specialisten	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Consulent passend onderwijs			
Dyslexiespecialist			
Gedrag / sociale vaardigheden specialist			
Intern begeleider			
Jonge kind specialist			
Leerkrachtondersteuner			
Meer- en hoogbegaafdheid specialist			
NT2-specialist			
Orthopedagoog			
P2O'er (externe begeleider)			
Psycholoog			
Reken-/wiskunde-specialist			
Remedial teacher			
Taal-/leesspecialist			

Anders, namelijk	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Rots & Water coördinator + specialist			
Teken je gesprek-coach			
Veiligheidscoördinator			
op aanvraag van de scholen zijn diverse specialisten beschikbaar			
Begeleider passend onderwijs			

Toelichting specialisten

Onze intern begeleider is er 0,4 FTE. Zij verzorgt groepsbesprekingen en OT's.

Tevens draagt zij in WMK en ParnasSys zorg voor administratieve onderdelen. De IB en directie volgen samen de Kwaliteitskalender van Kopwerk.

De lerarenondersteuners zijn er 5 dagen in de week van 8.30 uur - 14.30 uur. De invulling van hun dagen wordt opgesteld met IB en leerkrachten.

Onze taal- en leesspecialist houdt zich bezig met de bibliotheek, tutor-lezen en incidenteel begeleiding van individuele kinderen. Tevens geeft zij ook aan de groepen 3/4 en 7/8 Rots & Watertraining.

Onze Rots&Water coördinator, tevens veiligheidscoördinator is eens in de twee weken om de groepen 1/2 en 5/6 een les Rots&Water te geven. Daarnaast voert zij ook met individuele leerlingen een 'Teken-je-gesprek' gesprekken.

3.2 Voorzieningen

De onderstaande lijst toont de voorzieningen die beschikbaar zijn voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Deze voorzieningen zijn veelal gericht op groepen leerlingen met een vergelijkbare ondersteuningsbehoefte.

Voorziening	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Hoogbegaafdheidsklas (deeltijd)			
Schakelklas			
Time-out voorziening (met begeleiding)			
Tussenvoorziening (OPDC of rebound)			

Toelichting voorzieningen

Stappenplan ongewenst gedrag wordt gevolgd.

3.3 Onderwijsaanbod

De onderstaande lijst toont het onderwijsaanbod dat beschikbaar is voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het onderwijsaanbod betreft hier een methodiek en/of aanpak die is geïntegreerd in het onderwijsprogramma en de leerlijnen van de school, of geïntegreerd kan worden na constatering van een ondersteuningsbehoefte van een leerling.

Onderwijsaanbod	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanbod dyscalculie			
Aanbod dyslexie			
Aanbod meer- en hoogbegaafden			
Aanbod NT2			
Aanbod sociaal emotionele ontwikkeling			
Aanbod spraak/taal			
Compacten en verrijken			
Preventieve signalering van leer-, opgroei-, opvoedproblemen			
Preventieve signalering van leesproblemen			

3.4 Methoden

De onderstaande lijst toont de methoden die naast het onderwijsprogramma ingezet kunnen worden voor leerlingen die hier behoefte aan hebben. Het betreft een training en/of aanpak die onze school de mogelijkheid geeft om specifieke leerlingen extra te ondersteunen in hun ontwikkelingsbehoefte.

Methode	Op de school	Via het bestuur	Via het SWV of derden
Aanpak emotionele ontwikkeling			
Aanpak gedrag(sproblemen)			
Aanpak sociale veiligheid			
Agressieregulatietraining			
Preventieve methode leesproblemen			
Rekenttraining			
Signaleringsinstrument meer- en hoogbegaafden			
Time-out aanpak			
Training sociale vaardigheden			

3.5 Fysieke ruimten

Verder zijn onderstaande fysieke ruimten binnen onze school aanwezig om aan specifieke ondersteuningsbehoefte tegemoet te komen. Het gaat ook om de aanpassingen in onze school die fysieke toegankelijkheid en daarmee deelname aan het onderwijs voor leerlingen met een fysieke beperking mogelijk maken.

Fysieke ruimten
Ruimte met individuele werkplekken
Ruimte voor één op één begeleiding
Praktijklokalen/-voorzieningen keuken
Ruimte voor een time-out
Prikkelarme werkplek of stilteruimte
Ruimte met specifiek functies voor bewegings- en leerbehoeften of SOVA

Anders, namelijk ...
leerplein: wordt nu gebruikt als samenwerkplein.

Toelichting fysieke ruimten

Er is op dit moment een studielokaal aanwezig waar de leerlingen zelfstandig heen kunnen lopen om daar individueel en stil aan de slag te gaan.

Het leerplein wordt op dit moment gebruikt als samenwerkplein. De leerlingen maken de keuze om hier samen aan de slag te gaan.

3.6 Protocollen

De onderstaande lijst toont de protocollen die we binnen onze school gebruiken. Het betreft handelingsrichtlijnen waarmee onze school voorbereid is om snel te kunnen handelen in voorkomende gevallen.

Protocol	Status
Protocol dyscalculie	Actief toegepast
Protocol dyslexie	Actief toegepast
Protocol gedrag / sociale veiligheid	Actief toegepast
Protocol schorsen en verwijderen	Actief toegepast
Signalering en melding verwijsindex VIN	Actief toegepast

Veiligheid	Antwoord
Leerlingen voelen zich aantoonbaar veilig	Ja
Personeel zorgt voor respectvolle omgang	Ja
School heeft inzicht in veiligheidsbeleving	Ja
School heeft veiligheidsbeleid	Ja

Toelichting protocollen

Het anti-pest protocol is verwerkt in het protocol gedrag/sociale veiligheid.

3.7 Leerkrachtvaardigheden

De onderstaande lijst toont de leerkrachtvaardigheden op onze school. Het betreft een zelfoordeel van de school op de indicatoren voor handelingsgericht werken (HGW). Handelingsgericht werken is een methodische aanpak voor het bepalen en organiseren van de ondersteuning die een leerling nodig heeft. De mate waarin een school handelingsgericht werken realiseert, bepaalt mede in hoeverre de school passend onderwijs aan een leerling kan bieden.

De percentages in de eerste tabel zijn een optelling van de scores op de individuele indicatoren. In de tweede tabel zijn de scores per indicator weergegeven.

Legenda vaardigheden

#	Aantal indicatoren
N	Nog niet ontwikkeld
I	In ontwikkeling
O	Ontwikkeld
V	Ver ontwikkeld

Leerkrachtvaardigheden	#	N	I	O	V
Handelingsgericht werken	14	0 %	43 %	57 %	0 %

Indicator HGW	Score
Onze leraren maken (eigen) keuzes in aanbod en aanpak om passend te arrangeren op onderwijsbehoeften.	Ontwikkeld
Onze leraren creëren eigenaarschap van het leerproces bij hun leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren gaan in hun houding en gedrag nadrukkelijk uit van wat wel kan (ondanks belemmeringen).	Ontwikkeld
Onze leraren zijn zich bewust van de grote invloed die zij op de ontwikkeling van hun leerlingen hebben.	Ontwikkeld
Onze leraren werken samen met ouders. Ze betrekken hen als ervaringsdeskundige en partner bij de analyse en het bedenken en uitvoeren van de aanpak.	Ontwikkeld
Onze onderwijs- en begeleidingsstructuur is voor iedereen duidelijk. Er zijn heldere afspraken over wie wat doet, waarom, waar, hoe en wanneer.	In ontwikkeling
Onze leraren verkennen en benoemen concreet de onderwijsbehoeften van leerlingen (o.a. door observatie, gesprekken en het analyseren van toetsen).	In ontwikkeling
Onze leraren reflecteren op het eigen handelen en het effect daarvan op het gedrag van leerlingen, ouders, collega's.	Ontwikkeld
Onze leraren doen actief aan collectieve reflectie op de keuzes en het eigen handelen en dat van collega's.	In ontwikkeling
Onze leraren evalueren systematisch en periodiek hun leer- en ontwikkeldoelen en stellen deze indien nodig bij.	In ontwikkeling

Onze leraren werken planmatig en cyclisch aan de leer- en ontwikkeldoelen voor de groep, subgroepjes en mogelijk individuele leerlingen.	Ontwikkeld
Onze leraren geven vorm aan het onderwijs op basis van SMART-doelen op korte en langere termijn (in plaats van een vastgestelde methodiek).	In ontwikkeling
Onze leraren reflecteren op de samenhang tussen leerling, leraar, groep en stof om de onderwijsbehoeften te begrijpen en daarop af te stemmen.	In ontwikkeling
Onze leraren kunnen reflecties inzichtelijk maken met een door de school gekozen instrumentarium.	Ontwikkeld

Toelichting HGW

Groepsbesprekingen met IB.

4. Organisatie van de ondersteuning

Om de gewenste ondersteuning te bieden aan onze leerlingen kennen we een ondersteuningsroute binnen onze school en werken we samen met externe organisaties.

4.1 Ondersteuningsroute binnen de school

Inrichting ondersteuningsroute

In principe vallen alle leerlingen binnen het basisaanbod tenzij er anders besloten is. Bij het basisaanbod horen ook de 2 wekelijkse Rots & Water groepslessen. 3x per jaar bespreekt de leerkracht zijn/haar groep met de IB-er. Voor leerlingen met een zorgbehoefte worden in eerste instantie interventies in de klas gedaan door de eigen leerkracht. Dit wordt beschreven in kort durende handelingsplanning (zorgniveau 2). Voor interventies op lees- spellinggebied die buiten de klas plaatsvinden wordt de leesspecialist ingezet (BOUW! of leesgroepjes Ralfi, Voor-Koor-Door - zorgniveau 3) Na 3 meetmomenten V/E scores waarbij het vermoeden is dat er dyslexie speelt, wordt een leerling aangemeld voor het vergoede dyslexietraject bij een van de zorgaanbieders (zorgniveau 4).

Leerlingen met een zorgbehoefte op sociaal-emotioneel vlak worden begeleid door onze eigen Rots en Water trainers (Tekenen je gesprek en R&W training.) Ook is er op de dinsdagen een school maatschappelijk werkster vanuit MEEdeWering op school aanwezig die met leerlingen gesprekken voert.

Als de zorgbehoefte breder of langduriger wordt dan bespreken wij deze leerling in het ondersteunings team (directie, intern begeleider, leerkracht, ouders, onderzoeker, schoolbegeleider, maatschappelijk werk). De intern begeleider initieert deze gesprekken en nodigt derden uit. Daaruit kunnen verschillende adviezen voortkomen:

- aanvullend onderzoek door onderzoeker die verbonden is aan onze school.
- aanmelding bij stadsteam
- meer tips om in de klas mee aan de slag te gaan
- ander hulptraject

Als na verschillende periodes van zorg blijkt dat de ondersteuningsbehoefte van een leerling niet door ons kan worden ingevuld, zullen wij een passende plek voor de leerling zoeken. Dit kan zowel op een andere basisschool zijn óf via de aanvraag van een toelaatbaarheidsverklaring op het SBO.

In alle fases van deze ondersteuningsroute zullen ouders nauw betrokken zijn.

Samenwerking met ouders bij de ondersteuning

Onze school werkt samen met ouders.

De taak om ouders te betrekken bij de ondersteuning ligt bij de:

- Leraar / mentor
- Intern begeleider
- Jeugdhulpprofessional
- Directie, team- of afdelingsleider

Toelichting op de samenwerking met ouders

Er wordt helder naar ouders gecommuniceerd dat de driehoek voor ons centraal staat als school.

Ondersteuningsteam

Onze school werkt met een ondersteuningsteam. Een ondersteuningsteam is een deskundig team dat bij elkaar komt om leerlingen te bespreken die extra ondersteuning nodig hebben.

Ons ondersteuningsteam bestaat in ieder geval uit de:

- Directie, team- of afdelingsleider
- Gedragsspecialist / orthopedagoog
- Intern begeleider
- Deskundige van het samenwerkingsverband
- Leraar / mentor
- Jeugdhulpprofessional

Ons ondersteuningsteam komt minimaal 4 keer per jaar bij elkaar.

Aanmeldproces

Wanneer de school niet kan voldoen aan de onderwijs- en/of ondersteuningsbehoefte van een leerling wordt er gezocht naar een passende plek.

Bij leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften vindt warme overdracht plaats met de voorschoolse voorziening of de vorige school.

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Directie

De verantwoordelijkheid voor het aanmeldproces ligt bij:

- Intern begeleider / zorgcoördinator

Toelichting op het aanmeldproces

Directie of IB doen de rondleiding.

4.2 Samenwerking met kern- en ketenpartners

Onderwijssector

Onderstaande lijst laat zien met welke onderwijssectoren onze school samenwerkt.

Onderwijssector
Regulier basisonderwijs (bao)
Regulier voortgezet onderwijs (vo)
Voorschool (ko)

Keten- / Kernpartner

Onderstaande lijst laat zien met welke partners onze school samenwerkt. Deze partnerorganisaties bieden gespecialiseerde ondersteuning of hulp in en rond de thuissituatie, voor opvoeding, gezondheid of veiligheid. Deze samenwerkingsrelaties bepalen mede in hoeverre de school in staat is om ondersteuning af te stemmen met overige hulp.

Keten-/kernpartner
Begeleider passend onderwijs van het SWV
Centrum Jeugd en gezin (CJG)
GGZ / Jeugd-GGZ
Jeugdgezondheidszorg (JGZ)
Jeugdhulpverlening
Leerplichtambtenaar
Lokale overheid/gemeente
Schoolmaatschappelijk werk / gezinswerker

5. Planvorming en cyclisch werken

In dit hoofdstuk is beschreven hoe we binnen onze school de ondersteuning borgen door cyclisch werken in een PDCA-cyclus.

5.1 Ontwikkelingsperspectiefplannen (OPP)

Voor leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben, stelt onze school een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) op. Hierin staan de onderwijsdoelen en ondersteuning beschreven.

De OPP's van onze leerlingen worden jaarlijks geëvalueerd en geactualiseerd. De Intern begeleider is verantwoordelijk voor de actualisatie.

6. Bijlage

Overzicht specialisten

In dit hoofdstuk vind je een overzicht van alle specialisten met de bijbehorende definitie die gehanteerd wordt in de vragenlijst van Perspectief op School.

Specialist	Definitie
Beeldcoach en/of video-interactie-begeleider	Een deskundige die is bedoeld om leraargedrag te verbeteren door middel van persoonlijke begeleiding of het bespreken van video opnamen.
Begeleider passend onderwijs	De begeleider passend onderwijs richt zich op het leerproces en de ondersteuningsvragen van leerlingen en leraren.
Dyscalculiespecialist	Een dyscalculiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyscalculie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Dyslexiespecialist	Een dyslexiespecialist is een deskundige in het signaleren van dyslexie bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Fysiek specialist (zoals motorisch remedial teacher)	Een deskundige die extra onderwijshulp verleent in het kader van de bewegingsopvoeding. Zij richten zich op de ontwikkeling van het bewegingsgedrag van het kind.
Gedrag / sociale vaardigheden specialist	Een sova-specialist is een deskundige die helpt in de ontwikkeling van vaardigheden die betrekking hebben op de omgang met anderen. Bij sociale vaardigheden horen onder andere: inzicht hebben in de ander, goed kunnen luisteren, aandacht hebben voor andermans gevoelens en conflicten oplossen.
Jonge kind specialist	Een deskundige die zich heeft gespecialiseerd in de ontwikkeling en behoeften van het jonge kind.
Logopedist	Een logopedist in het onderwijs is een paramedicus die preventie, zorg, training en advies biedt met betrekking tot de primaire mondfuncties (zuigen, slikken en kauwen), het gehoor, de stem, de taal en de spraak.
Meer- en hoogbegaafdheid specialist	Een deskundige in het begeleiden van leerlingen met een aanleg om tot uitzonderlijke prestaties te komen.
Minder- en laagbegaafdheid specialist	Een deskundige die zich bezig houdt met leerlingen die minder dan gemiddeld begaafd zijn.
NT2-specialist	Een specialist op het gebied van Nederlandse taalverwerving voor leerlingen met een anderstalige achtergrond.
Ondersteuningsadviseur / gedragswetenschapper	De ondersteuningsadviseur kenmerkt zich als een gedragswetenschapper met brede kennis van de school, die bijdraagt aan de ontwikkeling van leerlingen met gedragsproblemen. Zij coachen hierin vaak leraren, ambulant begeleiders en anderen. Veelal is dit een psycholoog of orthopedagoog.
Orthopedagoog	De orthopedagoog maakt voor mensen met ontwikkelings, leer- en gedragsproblemen een behandel- en begeleidingsplan dat hun situatie kan verbeteren. Zodoende probeert de orthopedagoog ervoor te zorgen dat zij de hulp krijgen die het beste bij hun karakter en problemen aansluit, met als doel hun ontwikkeling te optimaliseren en hun

	participatiekansen te maximaliseren. Orthopedagogiek is dus een specialisatie in het wetenschappelijk onderwijs.
Psycholoog	Een psycholoog is een professioneel deskundige in de psychologie, de wetenschap die zich bezighoudt met het innerlijk leven (kennen, voelen en streven) en het gedrag van de mens.
Reken-/wiskunde-specialist	Een reken- en wiskundespecialist is een deskundige in het signaleren van reken- en wiskunde problemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Taal-/leesspecialist	Een taal- en leesspecialist is een deskundige in het signaleren van taal- en leesproblemen bij leerlingen en het opstellen van een accurate aanpak.
Interne begeleiding	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.
Leerlingbegeleiding	Een deskundige die leerlingen met problemen bijstaat, adviseert of doorverwijst.
Remedial teaching	Een deskundige die hulp verleent aan leerlingen met leerproblemen of gedragsstoornissen (zoals faalangst).
Zorgcoördinatie	Een deskundige die zich bezig houdt met coördinerende, begeleidende en innoverende taken op school.